

Vychází nové číslo časopisu ERA 21 - 6/2009

Author: SF / zs | Published: 15.12.2009

rakousko zpoza humen
jan tábor

dívat se na rakouskou architekturu z rakouska je nuda v brně. jako každá introspekce. pokusme se podívat na tu rakouskou nádheru zvenku. ale ne z brna. i u pohledů zvenku je však nebezpečí opakování starých a staronových austrijských stereotypů. proto jsme zjednodušili pohled na dva pojmy, které nejsou s rakouskou architekturou běžně spojovány: humor a věrnost, a na jeden, který je s rakouskou architekturou spojován až přespříliš: pokus - experiment. získali jsme tři autory, kteří nepocházejí z rakouska, znají rakousko a výborně píšou. iris mederová je z německého pforzheimu, alan kostrenčič ze záhřebu a imro vaško z bratislavy. výběr představených staveb odpovídá - víceméně - zmíněným třem pojmům a - zcela - kritériu: co je nejnovější, je nejzajímavější. navíc: architektura a literatura. jejich intenzivní vztah v rakousku je světově unikátní. nikde není tolik literátů, kteří byli nebo jsou architekti, a nikde nemá architektura v literatuře takovou důležitost jako v rakousku (-uhersku, františek kafka jako svědek, viz friedrich achleitner: böhmisches schloss, literární příloha s. 16). proč je tomu tak: rakouští architektoničtí poeti věří na wittgensteina a pokládají psané za stavěné. úzce se přátelí s českými konkrétními básníky a překládají se navzájem. za první počítačový román na světě je považován „volksbuch-raum alphabet“, dílo světového architekta z vídně heidulfa gerngross. domnívám se, že gerngross je až druhý. první byl brněnský lingvista, anarchista a strukturalista oleg sus. jeho oblíbený pseudonym byl a. arché, jeho oblíbeným architektem theophil hansen. už v roce 1965 mi předčítal v redakci hosta do domu v besedním domě své podivuhodné texty, které získal tak, že v generátoru náhody dekonstruoval články z rudého práva. jaká to náhoda: vyšly vždy protikomunisticky. posílám mu pozdravy do lingvistického nebe.

15.12.2009 08:00, SF / zs